

UNDER KASTANIEN   NYKØBING
GRUNDTVIGSSKOLEN   SJÆLLAND

DEC.-93

Nykøbing-Rørvig kommune
Grundtvigsskolen

Ekspedition og redaktion:

GRUNDTVIGSSKOLEN
Grundtvigsvej 12
4500 Nykøbing Sj.
☎ 53 41 02 76

Fra elevrådet:	Malene 8a, Tanja 8a, Christine 9a, Jette 10a
Fra pædagogisk råd:	Knud Madsen Peter Krue
Fra skolebestyrelsen:	Kirsten Johansen
Fra ledelsen:	Hanne-Lise Holmberg (ansvh.)

Redaktionen bestræber sig på, at bladet bliver både informerende og underholdende og modtager gerne indlæg fra elever, klasser, forældre, lærere og andre med interesse for skolen.

De fire midterste sider har en klasse til rådighed. Hvis en klasse har lyst til at få disse sider, skal man henvende sig til redaktionen. Klassen bestemmer selv indholdet.
Sidste frist for indlæg: torsdag d. 3. marts
Aflleveres eller sendes til skolens kontor.

Det kimer nu til julefest,
det kimer for den høje gæst,
som steg til lave hytter ned
med nytårsgaver, fryd og fred.

N.F.S.Grundtvig

Nyt fra skolebestyrelsen.

Skolens budget er vedtaget, og planlægning af skoleåret 1994/95 er gået i gang med endelig vedtagelse af byrådet i februar/marts 1994. Der har været afholdt pædagogisk arrangement omkring skolebiblioteket, og en arbejdsgruppe er i gang med at udarbejde oplæg til en kostpolitik. Vi har været til møde med samfundsudvalget og skolebestyrelsen på Nordgårdsskolen og endelig er skolefesten løbet af stabelen med stor succes.

Joh, som skolebestyrelsesmedlem er der mange muligheder for at "blande sig" i sit barns skole - og denne chance får du nu også, når der den

8. marts 1994

bliver afholdt valg til skolebestyrelsen.

Det er derfor vigtigt, at du allerede nu tager stilling til, om det var noget for dig at stille op til valget eller begynde at tale med andre forældre i dit barns klasse for at finde frem til, hvem du kunne tænke dig, der skal repræsentere dit barn og dig i de kommende 4 år.

Skolebestyrelsen ser gerne, at hver klasse er repræsenteret ved mindst 2 kandidater til opstillingsmødet. Har du spørgsmål omkring "det at være i en skolebestyrelse", opstillingsmødet, valg eller måske noget helt andet, så vær ikke bleg for at "**bruge os gamle bestyrelsesmedlemmer**" **KONTAKT OS, VI HJÆLPER GERNE.**

Idet jeg håber, at rigtig mange vil benytte sig af det kommende valg til at få indflydelse på Grundtvigsskolen, vil jeg ønske alle skolens elever, forældre og personale

EN RIGTIG GLÆDELIG JUL SAMT ET GODT NYTÅR!

Kirsten Johansen

DET SKER PÅ GRUNDTVIGSSKOLEN

Lille Aula

Lille Aula har holdt "Andalusisk" julemarked. Hele pigernes gymnastiksal var indrettet med værkstedsborde langs ribberne og to arbejdsborde midt på gulvet. Det blev nogle gode og festlige juledage.

Mellemtrinnet

3., 4. og 5. klasserne skal 3 uger i januar/februar arbejde sammen om Astrid Lindgrens forfatterskab. Klasserne skal læse en roman i egen klasse, og derudover bliver der 2 x 2 værkstedstimer om ugen, hvor der kan vælges mellem forskellige aktiviteter, der har med emnet at gøre.

"Netværksarbejde"

10. klasserne har bl.a. arbejdet med, hvad der gøres for mennesker, der kommer i nød. I den forbindelse har klasserne været i København og haft muligheder for at besøge forskellige steder f.eks. Mariatjenesten, Sundholm, Dannerstiftelsen, Børns Vilkår og foredrag/snak med Tina Bryld.

Praktikanter

I januar får skolen 3 praktikanter. De skal følge undervisningen i:

10. klasserne i tematimer,
2a 5 timer i det nye fag natur/teknik,
9.-10. klasserne i billedværksted,
6b i biologi og
9a i fysik/kemi

Udviklings-samarbejde

Grundtvigsskolen har indgået et udviklings-samarbejde med Holbæk Seminarium, hvor vi i fællesskab vil afprøve fag/områder i den nye folkeskolelov. I januar begynder vi samarbejdet om:

- samfundsfag
- projektopgave
- natur/teknik.

Kristendoms-kundskab/religion

Skolen har en dispensationsordning i faget kristendomskundskab/religion således, at 5. og 9. klasse har 2 timer, til gengæld har 6. og 8. klasse ikke faget. Det er for at få mulighed for at gå mere i dybden med etiske og religiøse emner. Faget indgår også på 10. klassetrin. De implicerede lærere, en undervisningskonsulent og skolens leder drøfter fortløbende, hvordan børn og unge har/kan udvikle religiøs tænkning. Det er bl.a. for at blive bedre til at beskæftige os med og undervise i de store livsspørgsmål, som alle går og tumler med og prøver at finde svar på.

Kostudvalg

Der er nedsat et udvalg, der skal drøfte spisepausens placering, tid og afvikling og udarbejde et oplæg til en **kostpolitik**.

Biblioteksudvalg

Skolen har holdt et stort pædagogisk arrangement om skolebiblioteket. På baggrund heraf er der nedsat et udvalg, der skal udarbejde en handlingsplan til gennemførelse af idéer vedrørende **skolebiblioteket som skolens pædagogiske servicecenter**.

Nyt fra elevrådet

Da Peter Krue i en længere periode har været væk, må jeg nok tilstå, at elevrådets aktivitet ikke har været særlig stor.

Der blev den 17 november afholdt det Aids foredrag, der har været på tale i meget lang tid. Publikum var fra 7-10 klasse. Tilbagemeldingerne jeg har modtaget, har kun været positive.

Jette, 10a

AIDS

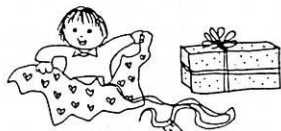
Onsdag d. 17/11 1993 havde elevrådet arrangeret et foredrag om AIDS. Vi havde fået Mads på 23 år, som er AIDS-smittet til at komme og fortælle om, hvordan det er at være AIDS patient i Danmark. Mads fortalte bl.a om, hvor svært det er, at blive accepteret af familie, venner og på jobbet. Mads, som på det tidspunkt arbejdede i et stort supermarked i tobaksafdelingen, blev fyret p.g.a. for mange sygedage. Han havde haft seks sygedage på et halvt år! Efter fyringen har han haft et par småjobs, men er nu førtidspensionist da sygdommen har afkræftet ham.

Udadtil virker Mads som en sund og rask person, men indeni er han ved at rådne op, som han selv udtrykte det.

Mads tør ikke lægge planer for fremtiden, han lever i nuet for at få det bedste ud af den tid, han har tilbage.

Malene, Jette og Tanja.

E

E betyder *en* for en der pakker gaver op

N

N betyder *nissen*, ham som ikke en har set men tro mig, han lytter efter dit juleaftens alfabet.

DEN NYE FOLKESKOLELOV

NATUR OG TEKNIK

Ud fra et ønske om at styrke det naturvidenskabelige område vil et nyt fag natur/teknik blive indført som obligatorisk fag fra 1.-6. klassetrin. Hovedelementerne vil blive hentet fra fagene **geografi, biologi, fysik og kemi**.

Der skal gives en **sammenhængende** naturfags-undervisning med elevernes eget **praktisk-undersøgende** arbejde som det centrale element. Udgangspunktet skal tages i **børnenes omverden** med henblik på at give dem begreb om naturfaglig tankegang og metode.

I de senere år har skolens rolle i det moderne samfund været meget diskuteret, og børnene lever i stigende grad i et "**tilskuersamfund**". Flere og flere oplevelser og oplysninger får børnene andenhånds f.eks. via video, tv, blade, således at de mest livsnære funktioner er begrebsfattige for nogle børn.

Tidligere legede børn i mere righoldige og varierede omgivelser, hvilket gav dem en lang række erfaringer om naturen og ting i deres omverden. De havde bedre mulighed end nu for at iagttage de voksnes arbejdsverden med dens udnyttelse af forskellige former for værktøj og teknikker. Pga. disse ændrede forhold har skolen fået en voksende forpligtigelse til at give eleverne **forstehåndserfaringer** inden for natur og teknik allerede fra 1. klasse, altså med direkte iagttagelser ved forsøg.

Den øgede teknificering i samfundet, herunder bl.a. en voksende bevidsthed om miljøproblemer, har også været medvirkende til, at faget natur/teknik er blevet indført.

Det er en kendsgerning, at der inden for de teknologiske fag er mange kvinder, der er arbejdsløse og/eller mangler uddannelse. I erkendelse heraf indføres faget desuden fra 1. klasse for at få pigerne til i højere grad at interessere sig for specielt fysik og kemi. Forhåbentlig vil det hermed vise sig, at indførelse af faget allerede fra 1. klassetrin vil gøre mænd og kvinder mere ligestillede i et senere uddannelses- og erhvervsvalg.

I konsekvens af at faget natur/teknik indføres, **udgår faget orientering (geografi, biologi, historie) fra 3.-5. klassetrin**. Geografi og biologi påbegyndes først som selvstændige fag fra 7. klassetrin. Historie bliver et selvstændigt fag fra 3.-8. klassetrin.

SAMFUNDSFAG

Faget samfundsfag indføres som et nyt fag på 9. klassetrin og skal indgå i 10. klasse. Til gengæld udgår faget samtidsorientering på 8. og 9. klassetrin.

Fra lovgivningens side har man ønsket at opnå **samfundsfaglig kvalitet** i undervisningen dvs., at spørgsmål af samfundsfaglig art ikke blot må være et "snakkefag", som ender i det rene foleri eller i en bestemt moralsk holdning til bestemte problemstillinger. På den anden side må faget heller ikke udvikle sig til udelukkende et teoretisk fag fjernt fra den samfundsmæssige virkelighed, som elever og lærere befinder sig i.

Alle kan tale med og have en mening om stort set alt i samfundet. Det er der ingen kunst i, men for at kunne vurdere og tage stilling er det nødvendigt at have konkret viden.

Samfundsfag lægger op til, at eleverne skal få en ramme, som sætter dem i stand til **at forstå baggrunden for vigtige træk i samfundsudviklingen**, således at eleverne lobende lærer at stille sig selv og hinanden spørgsmålet: Kan det nu passe? Dette kræver kendskab til **faglige begreber, teknikker, metoder og teorier**.

Samfundsfag kommer til at indeholde flg. hovedområder:

- **sociale forhold (relationer)**
- **økonomi**
- **dansk og international politik (herunder bl.a. politiske institutioner og arbejdsmarkedets organisationer).**

Resultatet skulle gerne blive, at eleven får evner og forudsætninger for at kunne deltage aktivt som individ og samfundsborger på alle niveauer. Altså at skabe forudsætninger for, at eleven kan forstå sin egen situation set i lyset af den almene nationale og internationale samfundsudvikling. Yderligere, at eleven får kendskab til at kunne forstå, at demokrati ikke er noget "naturgivet", men forudsætter aktiv medleven, gensidig respekt og medansvar for fælles opgaver.

Samfundsfag indeholder et stort og kompliceret fagområde. Derfor ligger ministeriets vejledende timetal også **på 5 timer om ugen på 9. klassetrin**. Dette bør dog ses i relation til, at faget samtidsorientering har 3 timer både i 8. og 9. klasse. Nu bliver faget koncentreret på 1. klassetrin med et langt større og nødvendigt fagligt indhold. Af samme grund kommer faget til at hedde **SAMFUNDSFAG**.

ENGELSK FRA 4. KLASSE

En hvilken som helst lov indeholder politiske kompromisser. Netop spørgsmålet om, hvorvidt sprogundervisningen skulle påbegyndes tidligere, har været meget diskuteret. Der er en del uenighed om, der er fordele ved at begynde engelskundervisningen i 4. klasse fremfor i 5.

Erfaringer fra udviklingsarbejder har bl.a. vist, at elever er motiverede for at lære fremmedsprog tidligere. "Resultaterne" efter 6 års undervisning bliver gennemgående måske de samme som efter undervisning i 5 år.

I alle tilfælde ligger det fast, at fra **skoleåret 94/95 begynder engelskundervisningen i 4. klasse.**

Hanne-Lise Holmberg

Personalenyt.

Lille Aula på Grundtvigsskolen ønsker Winnie Alstrup til lykke med hendes nye arbejde i Højby. Det glæder os meget, at Winnie har fået nyt arbejde, når det nu ikke kunne være anderledes.

Det bliver et stort savn at undvære Winnie. Vi, som har arbejdet sammen med hende, kender hende som en sikker havn for børnene i en ofte kaotisk dagligdag. Hun formåede at skabe trygge rammer for eleverne med en kærlig og fast hånd.

Vi, der har arbejdet sammen med hende, nød godt af hendes ekspertise. Lærere er ikke specielt uddannede til arbejdet med de yngste elever. Derfor har vi kunnet nyde godt af at arbejde sammen med Winnie. Den pædagogiske viden og indsigt, hun har givet os i Lille Aula, er uvurderlig for vores arbejde fremover.

På Lille Aulas vegne
Anne Mette Spaanhede

JULEHISTORIE 93

De 3 små nisser og den sidste nå'såer

Det var endnu engang december måned, og julen stod for døren. Julekobing var pyntet med gran, lys og julehjerter. Ali Nissa, der gik og skrabede sne foran sit faldefærdige hus, tænkte på den dejlige jul sidste år. Det havde været en jul med masser af honninghjerter og glade nisser. Men Ali Nissa havde ikke passet ordentligt på, og pludselig var alle honninghjerterne væk og kun en skål kold risengrod var tilbage. Sådan var det i hele Julekobing, tænkte Ali Nissa, og så har byen endda jubilæum i år.

Da Ali Nissa næsten var færdig med at skrabe sne, horte han nogle høje råb og kikkede op. Hans to bedste venner, Gran og Julesne, kom løbende imod ham. Bekymret spurgte han: "Hvad er der dog sket?" Gran og Julesne råbte i munden på hinanden, og det eneste Ali Nissa forstod, var noget med en nå'såer i ulveklæder. Han regnede ud, at det måtte være Nisselands allersidste nå'såer og bestemte sig til at prøve at fange den.

Ikke mange dage efter, at Gran og Julesne havde set nå'såen, stod der tre nye huse i udkanten af Julekobing. Gran, der altid havde været dovnen, byggede et hus af ho og los sne. Men den store ulv, der jo var en skrækkelig farlig, forklædt nå'såer, fik væltet huset omkuld, og Gran nåede kun i sidste øjeblik at flygte hen til Julesne. Julesne stod og var mede risengrod i kokkenet, da Gran kom farende ind i huset. Gran begyndte at barrikadere døre og vinduer og uden at spørge ham, vidste Julesne, at nå'såen var på vej. Julesne var sikker på, at hans nye hus af grantræer kunne holde alt ondt ude, selvom det var gået hurtigt med at bygge det. Men pludselig horte de en dyb, hul stemme råbe: "Kom ud frivilligt, eller jeg blæser huset omkuld." Men nisserne kom ikke ud, de stod nemlig parate til at springe ud af bagdøren, og huset begyndte snart at røkke.

Ali Nissa og hans kone, Nisiana, gik og ryddede op i deres nye hus. Det var en iglo af store, faste isblokke. De andre havde drillet Ali Nissa med det store besvær, han havde haft med at bygge huset. Igloen var stor, og der var også en stald til deres trofaste æsel, Hjul. "Kære kone, hvad skal vi dog stille op, når Dronning Snehvid og Prins Noël kommer?" spurgte Ali Nissa. "Ja, med alle de problemer og ingen god julemad", sagde Nisiana uroligt.

F betyder fred i hver en lille by

Gran og Julesne lob, alt hvad de kunne hen mod igloen. De smækkede doren i efter sig og kravlede om bag sofaen i stuen. Ali Nissa kunne høre ulven udenfor og sagde: "Bare rolig, den kan ikke komme herind." De to rystende små nisser kikkede over sovakanten, men fór derned igen, da de horte larm fra skorstenen. Nisiana skyndte sig hen til murstenskaminen og satte ild under den store gryde. Der lod et plask, og Ali Nissa kastede et kæmpelåg over gryden, hvor den stygge nå'såer lå. I det samme Ali Nissa rettede sig op hortes en banken på doren. "Dronningen og Prinsen", hvinede Nisiana og åbnede doren. Alle fire nisser bukkede dybt, og Ali Nissa forklarede roligt den gurglende lyd fra den store gryde. "Det må jeg sige," svarede Dronning Snehvid. "I må belønnes rigt, og I fortjener så sandelig en glædelig jul." Det blev en uforgjæmelig jul, og efter den jul, hvor Dronningen og Prinsen var på besøg, blev der aldrig fejret en fattig jul i Julekøbing.

9.a

-EN BILLED SERIE FRA SKOLEFESTENS MUSICAL -

"TONER AF STÅL"

OM DORA (METTE) .... EN DRONNING VI SKUER
I DISSE HER STUER!

11

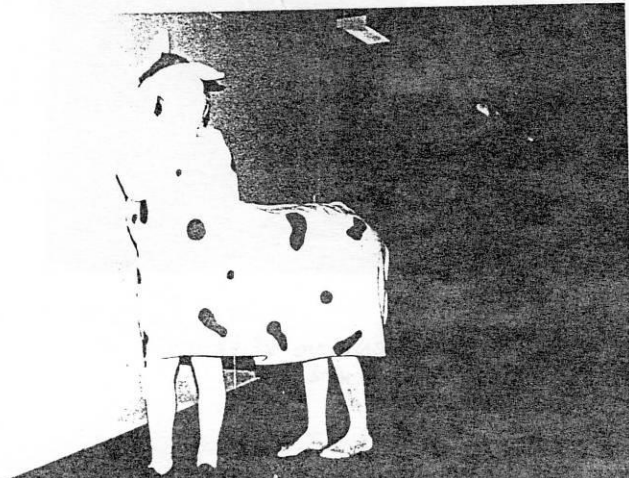
MATKETTEN . KGL. UDSENDING .

ANNE SYNGER :
SKAL VI IKKE DRAGE BORT - JEG ORKER
IKKE SLID'ET
VEK FRA DORAS RÅ TYRANMETODER !

JIMMY OG
BRITTA :
SKU' VI IK'
FØLGES AD ?

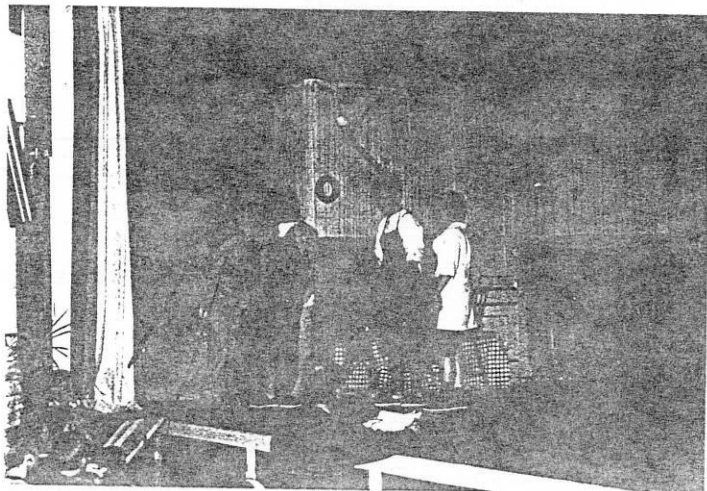
12

MARIA - KONGEN
MIT GITTER ER FULDENDT.
NU KAN JEG IGEN LADE MIG HYLDE
PÅ SLOTSPLADSEN SAMMEN MED MIN DRONNING

CASPER - KOMMO HØJFOLK
..DET MAGISKE 7-TAL ER
ATTER HOS OS. ....

UDTALELSER
OM HENDEL-
SERNE I
SMEDIEN .

- MIN JUL -

1

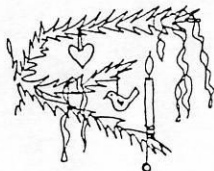
"Rør blot ikke ved min gamle jul!"

Således slutter Peter Fabers vise: "Sikken voldsom trængsel og alarm".

Min gamle jul er min barndoms jul. Stilfærdig, varm, hyggelig, tryk. Vi søskende sad i kroen, hvor symaskinen stod i sin kasse, mens vi ventede på, at far skulle komme hjem efter sidste tur med rutebilen. Vi fordrev tiden med en pebernøddelig: "Hvilket træ grynter min gris under?" Så havde mor ro i køkkenet til madlavningen.

Juleaften var festlig. Bedstemor, bedstefar samt moster var inviteret. Bordet var fint dækket. Vi havde en skik - foruden den med mandelgaven. Ved hver kuvert stod et julelys. Disse blev tændt samtidigt. Der måtte ikke snydes. Den, hvis lys brændte længst tid, fik en lysgave. Der blev skærmet om, holdt øje med og passet på lysene.

E

E betyder englehår der glitrer i det klare skin

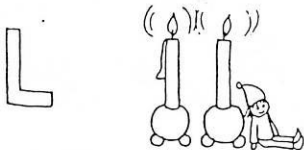

Efter middagen hjalp vi hinanden med oprydningen, for alle skulle være parat til sammen at se det tændte juletræ - helt op til loftet, var det. I mit hjem sang vi ofte, og juleaften selvfølgelig også. Gaver var der, men slet ikke i overflod.

Det egentlige ved denne højtid, hvorfor vi fejrede julen, glemtes ikke. Enten læste far Juleevangeliet højt fra Bibelen, eller også hørte vi det ved gudstjenesten i kirken.

Op til jul i skolen - en grangren på tavlen, tegnet med farvekridt. Vi fik lov at sætte flammen på det tegnede lys. Dermed kunne vi tælle dagene til jul. Oplæsning, enkle juleklip, tryk hygge i egen klasse med elever og lærere, man kendte, og sidste skoledag før jul et medbragt lys i stage og lidt "knas" ved hver plads.

Lysets fest var det, og lysets fest er det!

L betyder /ev'nde lys, der tænder julen ind

Disse minder ligger over 50 år tilbage, så der er rørt ved min gamle jul! Sådant må det nødvendigvis være, når man ikke mere lever i barndomstiden.

Den absolutte frihed til at vælge, hvorledes ens jul skal være, har man ikke. Man er nødt til at tage hensyn til de forhold, hvorunder man lever. De mennesker, man lever sammen med, arbejder sammen med og færdes iblandt, er jo med til at forme og påvirke livet og traditionerne for en selv. Og disse mennesker er ikke blot voksne, men i høj grad også børn!

Uanset hvad eller hvem, man tror på, er det mit ønske, at man altid vil bevare respekten for det skabte: himmelen, jorden, vandet, lyset, planter, dyr, mennesker, og herunder ikke mindst Barnet, der blev født, og alle de børn, der bliver født.

En rigtig glædelig jul ønskes alle - uanset hvem man er,
 hvad man er
 hvorledes man er,
 hvor man er.

B.A.

A

A betyder alle bli'r som børn på ny

julekonkurrence

SVARENE AFLEVERES PÅ KONTORET SENEST MAN. 20/12 KL. 12⁰⁰

NAVN:
KLASSE:

FOR 0. - 3. KLASSE
Tegn en jule-
nisse

PREMIE
TIL FLOTESTE
NISSE

← KLIP

FOR 4. - 6. KLASSE

SAML BOGSTAVER I BLADET - HVAD
SKAL DER STÅ?

NAVN:
KLASSE:

JULEKONKURRENCEN FORTSÆTTER

FOR 7.-10. KLASSE

FRA 3-FLØJET VED BILLEDTAVLE
- VED TRAPPEN OP TIL KONTORET.

1. I HVILKET ÅRSTÅL GIK MAN FOR FØRSTE GANG PÅ MÅNEN?
2. HVOR FINDER DU APACHEHØNDINGEN GERONIMO, PÅ VENSTRE - MIDTERSTE ELLER HØJRE TAVLE?
3. TROMPETSPILLEREN ER LOUIS ARMSTRONG. HVILKET BILLEDE HANDLER OM EN ANDEN MAND AF SAMME NAVN?
4. I HVILKET ÅRTI BLEV DILLINGER EFTERLYST?
5. HVILKEN SKUESPILLERINDE HAVDE DET DANSKE EFTERNAVN "MORTENSEN"?

18

NAVN:

KLASSE:

DER HOLDES JULEAFSLUTNING

ONSDAG DEN 22. DECEMBER KL. 8.20-09.50

Der hygges på forskellig vis i klasserne, og alle klasser skal ind i pigesalen og samles om det store juletræ efter følgende plan:

kl. 08.20-08.50: 0., 1. og 2. klasse
kl. 08.55-09.20: 3., 4. og 5. klasse
kl. 09.30- ? : 6., 7., 8., 9. og 10. klasse

T betyder træet står med stjernen i sin top

U betyder ude godt, men hjemme li' godt bedst

J betyder juleaften så skal vi ha' fest

EFTER NYTÅR

Skolegangen begynder igen **Mandag den 3. januar 1994** efter sædvanligt skema.

JANUAR		FEBRUAR	
L 1	Nytår 52	T 1	
S 2		O 2	
M 3	SKOLEBESTYRELSESMØDE SKOLEN STARTER 1	T 3	o
T 4		F 4	
O 5	o	L 5	
T 6	Hellig 3 konger	S 6	
F 7		M 7	SKOLEBESTYRELSESMØDE TERMINSPRØVE 6
L 8		T 8	
S 9		O 9	
M 10	2	T 10	•
T 11	TEATER: 0a+1ab+2ab "KONGENS 100 HÅRER"	F 11	VOLLEY-BALLTURNERING
O 12	•	L 12	
T 13	KONCERT: 3.-5.KL. TEATER: 8ab+9ab+10ab	S 13	Fastelavn
F 14	"EN FOR ALLE" TEATER: 5a+6ab "MANDEN I SPÅNDEN"	M 14	VINTERFERIE 7
L 15		T 15	
S 16		O 16	
M 17	PÆD. RÅDSMØDE 3	T 17	
T 18		F 18	o
O 19	o	L 19	
T 20		S 20	
F 21		M 21	8
L 22		T 22	PÆD. RÅDSMØDE
S 23		O 23	
M 24	4	T 24	INFO-DAG -10.KL.
T 25		F 25	TEATER: 2b+3ab "SINDBAD SØFAREREN"
O 26		L 26	o
T 27	o	S 27	
F 28		M 28	9b-LEJRSKOLE-NORGE 9

Glædelig Jul og Godt Nytår